

Besluiten Topkeuzes overleg

Nr.	Startdatum	Gevraagd besluit	Besluit
1	04-06-2020	In het concept wetsvoorstel staat dat de huisartsen mogelijk een rol hebben bij het verspreiden van de contactcodes. De huisartsenvereniging heeft gereageerd op de consultatie en willen betrokken worden. Vraag: verandert de rol van de huisarts door dit App traject?	(10)(2e) belt met LHV.
2	04-06-2020	In de MvT staat dat er een strak proces van monitoring en evaluatie is ingericht. Dat wil de AP in de wet.	Het proces van monitoring en evaluatie wordt enkel opgenomen in de MvT.
3	04-06-2020	De AP vindt het verwarrend dat we tev de grondslagen enerzijds uitgaan van de taak in artikel 6 Wpg en anderzijds (ook) van toestemming. De AP heeft er een sterke voorkeur voor dat we uitgaan van de grondslag van 6 Wpg (en dus 6e Avg).	Artikel 6 als grondslag te gebruiken als grondslag voor de verwerking van de gegevens. Dit voorkomt wat moeilijkheden omtrent randzaken zoals inzage- en verwijderingsverzoeken in de zin van de AVG. Expliciet vermelden dat om het uitgangspunt van vrijwillige deelname wordt benadrukt en dat de gebruiker dus te allen tijde de vrijheid heeft om de gegevens te wissen op zijn/haar apparaat dan wel de app te verwijderen.
4	04-06-2020	Bij wie komt het beheer van server te liggen?	Het beheer wordt belegd bij de belastingdienst, BD is dan ook verwerker.
5	05-06-2020	<i>PVE Q32. Alle in de app getoonde teksten hebben een bronvermelding en zijn vastgesteld door de genoemde bron.</i> Merendeel van de teksten in de app hebben geen specifieke bron en zijn speciaal gemaakt om de app begrijpelijk en bedienbaar te maken voor een brede doelgroep. (eis Q18, Q10)	Niet pve aanpassen, maar colofon opnemen en dat voorleggen
6	05-06-2020	<i>PVE Q16. De app kan omgaan met en is beschikbaar in de voor de gebruikers belangrijkste talen.</i> Voor gebruikers belangrijkste talen is een eis met een open einde. En kan daarom niet aan voldaan worden.	Voorstel in eerste aanleg, daarbij aftappen bij digiD ed. Top 10. Leggen voor terug aan setje GGD.

7	05-06-2020	<p>Q33. Het is duidelijk voor de gebruiker dat de app een door de Nederlandse overheid aanbevolen, beheerde en goedgekeurde app is.</p> <p>Het is duidelijk betekent dat de app een check zou moeten doen bij de gebruiker of het duidelijk is dat de app een door de Nederlandse overheid aanbevolen, beheerde en goedgekeurde app is. Dit zorgt voor een extra handeling in de app die moet plaatsvinden zonder veel waarde voor de gebruiker zelf.</p>	<p>Bij design opdracht geven aan te passen, dan niet aanpassen pve. Lintje erin.</p> <p>Zorgen dat het in appstores duidelijk is dat het van staat is.</p>
8	05-06-2020	<p>PVE F5. De app kan tijdelijk worden uitgeschakeld; als de gebruiker later de app weer inschakelt, functioneert die weer volledig, in de tussengelegen periode worden er geen gegevens verzameld en verzonden. Bij tijdelijk uitschakelen krijgt de gebruiker een herinnering om de functionaliteit weer in te schakelen.</p> <p>Tijdelijk uitschakelen en later herinneren dat de app weer aan gezet moet worden heeft het risico in zich dat de gebruiker dit negeert/vergeet en de app permanent uit blijft staan.</p>	<p>Eerste onderzoeken of bij APPLE en Google dit kan, op basis daarvan besluit.</p> <p>Italië AP heeft iets over gezegd, meenemen. Kijken of op specifieke wifi uit kan schakelen, zoals bijvoorbeeld werk in ziekenhuis. Bouwteam zoekt dit uit. Neem alles mee en maak op basis daarvan keuze.</p> <p>Mogelijkheid om zonder melding uit te zetten moet er wel in blijven.</p> <p>Komt voorstel terug</p>
9	05-06-2020	<p>PVE F12. De waarschuwing die de app geeft, moet voldoende en duidelijke informatie bevatten zodat de burger een verstandige beslissing kan nemen (handelingsperspectief). Hieronder valt, ten minste, de tekst van de officiële informatiebrief in digitale vorm. Aanvullend kunnen bijvoorbeeld de volgende adviezen getoond worden: download de thuisrapportage app, neem contact op met huisarts of GGD, blijf thuis en/of vraag een test aan.</p> <p>We gaan er van uit dat er in deze eis wordt verwezen naar de volgende brief https://ici.rivm.nl/informatie-contacten-patient. De tekst in deze brief is niet geschikt voor in een app. Te lang, niet scanbaar (mensen lezen geen teksten), en bevat informatie die niet passend in context van de app. Tevens loopt die informatie achter t.o.v van het testbeleid.</p>	<p>Eis verspoelen niet precies de brief zijn, wel de inhoud. Designteam vragen of dit in appvriendelijke vorm.</p> <p>Wel link naar brief op browser.</p> <p>Requirement iets anders verwoorden conform boven.</p>
10	05-06-2020	<p>PVE hoofdstuk 2.1 "De mate waarin de doelen behaald kunnen worden, hangt direct samen met mate waarin (andere) burgers de app adopteren."</p> <p>Er worden geen directe eisen gesteld aan de app om de adoptie te verhogen. Uit gebruikersonderzoek blijkt dat het toevoegen van een "deel deze app" functionaliteit in de app door mensen die positief staan t.o.v de app gebruikt zal gaan worden en geen negatieve effect heeft op mensen die meer sceptisch zijn.</p>	<p>Gewoon toevoegen, niet veranderen in pve.</p>
11	05-06-2020	<p>PVE hoofdstuk 1.1: "De eisen zijn toegespitst op de Nederlandse situatie"</p>	<p>Is de wet PG van toepassing op de eilanden? Dat eerst uitzoeken.</p>

		<p>De app wordt nu ontworpen voor de Nederlandse situatie zonder daarbij rekening te houden met de 3 openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Of de 3 landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten die onderdeel uitmaken van het koninkrijk.</p>	<p>Is zo. Alleen de BES. Is daarmee uitleg van PvE. Via (10)(2e) vragen of coronaIT op eilanden wordt uitgerold. Als niet, dan klaar.</p>
12	08-06-2020	<p>De Rijkshuisstijl schrijft een reeks visuele richtlijnen voor om een website / document / applicatie herkenbaar te maken als applicatie van de Rijksoverheid. Deze richtlijnen variëren van het gebruik van het vaantje, tot implementatie van het Rijks-font, custom knoppen en dergelijke.</p> <p>Vanuit (10)(2e) komt het voorstel om de Rijkshuisstijl te volgen ter bevordering van de herkenbaarheid van de applicatie als applicatie van de Rijksoverheid.</p> <p>Een aantal richtlijnen, zoals bijvoorbeeld het gebruik van het vaantje op het icoon, zijn makkelijk te volgen. Andere richtlijnen, zoals het gebruik van het font en custom knoppen zullen echter significante vertraging en risico's met zich meedragen.</p> <p>In overleg met enkele van de programmeurs en met onze 'accessability expert' (10)(2e) is opgemerkt dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een custom font vaak onvoorspelbaar schaalbaar op verschillende toestellen en met verschillende talen. Dit maakt dat het testen uiteindelijk significant meer tijd kost en de implementatie waarschijnlijk meer tijd kost. Voor enkele talen zal het Rijks-font sowieso niet voldoen, en zal het standaard OS-font gebruikt moeten worden. 2. Custom knoppen implementeren extra tijd kost, en tevens het risico oplevert dat deze niet voor alle situaties correct werken. Zo geven deze knoppen vaak niet de juiste visuele of haptic feedback zoals door mensen (met een beperking) wordt verwacht. 3. Een Rijkshuisstijl heeft verschillende voordelen voor websites, zeker daar er geen standaard stijl is die wereldwijd breed gebruikt, geaccepteerd en breed getest is. Voor mobiele applicaties is dit anders: zowel Apple als Google hebben zeer uitgebreide richtlijnen en een groot aantal standaard elementen beschikbaar gesteld die uitgebreid onder vele omstandigheden zijn getest. Hiervan afwijken is vaak nadelig voor de toegankelijkheid. <p>Volgens mij is het toegestaan om geheel of gedeeltelijk af te wijken van de richtlijnen, daar bekende Overheids applicaties & websites als DigiD, NIX18 en Berichteninbox hier al geheel of gedeeltelijk van afwijken.</p> <p>Een belangrijke kanttekening is dat er nog geen besluit ligt m.b.t. de naamstelling / branding van de applicatie. Mogelijk dat het uiteindelijke voorstel van (10)(2e) botst met het gebruik van enige huisstijl. Temeer daar</p>	<p>Levert vertraging op om rijksknoppen ed. ook accesability schaalbaar niet automatisch mee voor slechtzienden. Standaard OS-elementen is makkelijker en breed getest, daarmee toegankelijker.</p> <p>(10)(2e) helder statement. Wel apart.</p> <p>(10)(2e) geen rijksapp. Is cruciaal, ro geeft uit. Is app die ggd ondersteunt. Is brede app, voor iedereen bruikbaar in coalitie gemaakt. Rijkshuisstijl niet van toepassing. Kijk maar zorgvoornu.nl. Niet gebrand als RO. Drijkshuisstijl voor apps is nog zwak.</p> <p>Het is geen rijksapp, maar brede overheidsapp. GGD is gemeentelijk/regionaal. Gaat zelf ons tegen ons spelen als rijksapp is.</p> <p>(10)(2e): wel vaantje? Laten we aan (10)(2e) over wat we wel opnemen qua huisstijl.</p> <p>Wel herkenbaar van VWS.</p> <p>Via (10)(2e) aan dpc meegeven, die moeten iets doen met constatering missen Rijkshuisstijl die aan alle eisen voldoet voor apps. DPC moet oppakken.</p>

		(10)(26) aangeeft dat uit kwantitatief onderzoek in de UK naar voren komt dat de Rijksoverheid als afzender een nadelige invloed heeft op de adoptie, en dat uit kwalitatief onderzoek naar voren komt dat mensen de Rijksoverheid minder vertrouwen als het gaat om contact- en gezondheidsinformatie dan bijvoorbeeld de GGD.	
13	10-06-2020	<p>Situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apple/Google willen een digitale handtekening met een "unmanaged key" buiten het internationale (en NL) PKI stelsel om. <p>Gevolg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geen controle over deze sleutels - terwijl deze essentieel zijn (24x7) -- zonder de sleutels ligt app volledig stil / stopt te functioneren. - Gespannen voet BIO / Wet elektronisch bestuurlijk verkeer / >= BBN2 (sensitief) & comms van overheid naar specifieke burger(s). - Project risico 	<p>Hooghiemstra & partners (10)(26) een kort memo laten maken in het Engels ten aanzien van:</p> <p>unmanged key</p> <p>need for managed (extra) signing key (ook tussen EU landen/Interop)*</p> <p>Deze via eHealth network in 1:1 te overleggen en vragen of ze er achter staan.</p> <p>Bij voldoende massa beslissing maken deze met A/G te delen.</p> <p>* (En het hieraan gerelaterde punt van lack of revocation / 7-14 day outage risks zal ook terug komen in het veiligheidsdiensten/pentest/DPIA/etc).</p>
14	11-06-2020	<p>Security en privacybescherming staan hoog op de agenda bij de adoptie van de app. Voor zowel de toets door de Autoriteit Persoonsgegevens als de reputatie van het ministerie moet aantoonbaar zijn dat het maximale is gedaan om risico's tot een minimum terug te brengen. Beveiliging is een wettelijke verplichting onder de AVG.</p> <p>Daarnaast heeft minister de Jonge aangegeven dat de privacy moet zijn gewaarborgd (wat verder gaat dan onze wettelijke verplichting). Voor de adoptie is het kunnen aantonen dat de beweringen vanuit het project kloppen cruciaal.</p> <p>Het recente datalek in de infectieradar laat dit ook zien. Indirect zal dit datalek ook het vertrouwen in de veiligheid van de app kunnen schaden. Dit stelt de vraag welke maatregelen we moeten nemen om duidelijk te maken dat de app veilig is, dat we een zorgvuldig proces hebben doorlopen om dit vast te stellen, dit kunnen aantonen en duidelijk kunnen maken, etc.</p> <p>Er is niet één kant en klare oplossing om dit te bewerkstelligen. We zullen gebruik moeten maken van een stapeling van maatregelen om zekerheid te hebben en kunnen laten zien dat de beveiliging op orde is. Als het gaat om het</p>	<p>Er is ingestemd met de voorgestelde maatregelen en onderzoeken;</p> <p>De benodigde middelen daarvoor worden beschikbaar gesteld;</p> <p>De inkoopprocedure kan zo snel mogelijk starten: maak vooral gebruik van de mantel.</p>

		<p>vertrouwen in de app zal het ook van belang zijn om de beveiliging onafhankelijk te laten toetsen.</p> <p>Voorliggend een voorstel voor de invulling van de maatregelen om zekerheid en vertrouwen in de beveiliging te krijgen.</p>	
15	17-06-2020	<p>Er zijn nu 6 landen in (decentrale) productie; 9 (incl. NL) volgen - en 4 waarschijnlijk maar niet committed (ES, LI, DK, BE).</p> <p>De technische tijdlijn voor de federated gateway voor cross-border interoperability is inmiddels bepaald; met een productie systeem bij DG-DIGIT in LUX.</p> <p>Juridisch/Epidemiologisch/GDPR loopt enigszins achter door vertraagd EDPB advies.</p> <p>Situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het zal het DE federated systeem zijn (met wat input van ons ,variatie op EE versie); wat 'ons' werk/inspanning erg beperkt houdt. - T & Cs vanaf 29 Juni. - Acceptatie testen vanaf 6 July. - Productie vanaf midden/eind die week (even er van uitgaande dat er geen grote politieke druk, etc is). <p>Dit betekent concreet dat het zeer waarschijnlijk is dat, op het moment dat NL in productie gaat, er op die dag al een aantal landen al in cross-border exchange zijn; waaronder vrijwel zeker DE. En idem - tijdens onze test phases kunnen we meelopen met de acceptatie/testen.</p> <p>NL heeft hier nog geen concrete planning voor - noch zijn de resources hiervoor aan de bouw kant ingehuurd.</p>	<p>Besluit: In de EU federated gateway flow mee te gaan (acceptatie vanaf 6/6, op tijd voor NL Domestic 16/6).</p> <p>Overwegingen Minister heeft in de kamer aangekondigd dat dit "vóór de zomer vakantie" geregeld zou zijn; dus in felte voor 1 augustus.</p> <p>Behoorlijk waarschijnlijk dat, nu DG DIGIT de hosting doet, DE de federated gateway versneld afmaakt & met IT begin July cross-border gaat.</p> <p>Verdere voorwaarden Huidige bouw team mag nu -niet- afgeleid worden (modulo de al in gang zijnde country/region data in DB).</p> <p>Volledige uitwerking juridische GDPR kant</p> <p>Volledige uitwerking van Epidemiologische factoren.</p>
16	30-06-2020	<p>De notificatie app werkt op basis van een aantal parameters. Naast de bluetooth parameters is dat ook de parameter 'datum start klachten'. Deze parameter is in GAEN in te voeren en vloeit voort uit de richtlijn BCO van RIVM/LCI. Vanuit GGD, RIVM en taskforces wordt waarde gehecht aan deze parameter om vals-positieven (onterechte positieve notificaties) zo veel mogelijk te beperken. Anders krijgen veel mensen een melding (contacten van max 14 dagen) terwijl er maar een besmettingsrisico is voor bijvoorbeeld 5 of 7 dagen aan contacten.</p>	<p>Hanteer de parameter datum start klachten, conform richtlijn BCO van RIVM/LCI en voorkom hiermee onnodig vals -positieven</p>

		<p>Uit eerste berekeningen van het bouwteam blijkt dat de betrouwbaarheid van de notificatie app zal dalen van 41% bij gebruik van deze parameter naar 15% zonder gebruik van deze parameter.</p> <p>Probleem met het opnemen van deze extra parameter: het is een extra persoonsgegevensverwerking die niet is opgenomen in de spoedwet, (10)(2b) gaat dit alsnog proberen te organiseren.</p>	
17	16-07-2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorg ervoor dat we de effectiviteit wetenschappelijk kunnen aantonen op basis van data uit landen die al een app hebben. 2. Stel een projectleider aan die dit trekt. (10)(2a) denkt hierbij aan (10)(2e) (10)(2a) uit Groningen, die zich reeds bij ons gemeld heeft via KIVI. 3. Gezien de naderende vakantie van (10)(2e) en andere betrokkenen bij het project: zorg vast dat mensen elkaar weten te vinden en hun kennis en contacten kunnen delen in het Code for NL Slack kanaal "#CoronaMelder-effectiveness", (10)(2a) (10)(2a) en (10)(2e) hebben hier reeds een begin mee gemaakt. 4. Wijs per direct iemand aan om dit project verder te trekken, totdat de uiteindelijke projectleider is aangesteld. 	<p>(10)(2a) wil een evaluatieplan waar alle aspecten in staan, (10)(2a) licht (10)(2b) in. Dit plan moet als bijlage bij de brief die half augustus naar de Tweede Kamer gaat en moet daarom eind volgende week in concept klaar zijn (afgesteld met GGD en RIVM, daarna begeleidingscie).</p> <p>Verantwoordelijkheid ligt bij (10)(2a)</p>